

Byla C-489/19 PPU**Prašymas priimti prejudicinį sprendimą****Gavimo data:**

2019 m. birželio 26 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Kammergericht Berlin (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. birželio 26 d.

Pareiškėja:

Generalstaatsanwaltschaft Berlin

KAMMERGERICHT**Nutartis**

<...>

Alžyro piliečio

NJ,

kuriam šiuo metu kitoje byloje taikomas kardomasis kalinimas
Justizvollzugsanstalt Moabit (Moabito įkalinimo įstaiga) <...>,

vadinamo

<...>,

ekstradicijos byloje *Kammergericht Berlin* (Berlyno aukštesnysis apygardos teismas) 4-oji baudžiamųjų bylų kolegija 2019 m. birželio 26 d. – <...> – nutarė:

1. Atidėti sprendimą dėl leidimo išduoti persekiojamą asmenį.
2. Pagal SESV 267 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pateikti šį prejudicinį klausimą: (**orig. p. 2**)

Ar prokuratūros pavaldumas yra kliūtis jai veiksmingai išduoti Europos arešto orderį taip pat ir tada, kai šį sprendimą, prieš pradedant Europos arešto orderį vykdyti, išsamiai peržiūri teismas?

3. Prašoma, kad prejudicinis klausimas būtų nagrinėjamas taikant pagreitintą procedūrą, kaip numatyta Teisingumo Teismo procedūros reglamento 107 straipsnyje.
4. Kardomoji priemonė (kalinimas), atsižvelgiant į jos skyrimo pagrindus, nekeičiama.
5. <...> (advokato paskyrimas persekiojamam asmeniui)
6. <...> (vertėjo paskyrimas persekiojamam asmeniui)

Motyvai

1 I. Faktinės aplinkybės:

Austrijos valdžios institucijos pateikė Europos arešto orderį, prašydamos suimti persekiojamą asmenį ekstradicijos dėl baudžiamojo persekiojimo tikslais. Persekiojamam asmeniui, kuriam *Amtsanwaltschaft Berlin* (Berlyno prokuratūra) byloje <...> yra pareiškusi kaltinimą vagyste, nuo 2019 m. gegužės 14 d. taikomas kardomasis kalinimas. Apklausiamas teisme 2019 m. gegužės 24 d. pagal *Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen* (Įstatymas dėl tarptautinės teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose, toliau – IRG) 22 ir 28 straipsnius, jis pareiškė nesutinkąs su supaprastinta ekstradicija (IRG 41 straipsnis), bet sutiko, kad būtų netaikoma specialioji taisyklė (Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos 27 straipsnis). 2019 m. gegužės 29 d. nutartimi kolegija (dėl su Europos arešto orderį išdavusia institucija susijusių abejonių) (**orig. p. 3**) persekiojamam asmeniui skyrė (tik) sulaikymą ekstradicijos tikslu, pažymėdama, kad persekiojamas asmuo jau yra kalinamas dėl kitų priežasčių. *Generalstaatsanwaltschaft Berlin* (Berlyno generalinė prokuratūra) prašė leisti išduoti persekiojamą asmenį (IRG 29 straipsnio 1 dalis). Kolegija atideda sprendimą dėl šio prašymo ir pateikia Europos Sąjungos Teisingumo Teismui <...> [pirmiau suformuluotą] klausimą.

- 2 1. 2019 m. gegužės 20 d. *Landesgericht Wien* (Vienos apygardos teismas) nutartimi patvirtinto 2019 m. gegužės 16 d. *Staatsanwaltschaft Wien* (Vienos prokuratūra) Europos arešto orderio – <...> – turinys atitinka IRG 83a straipsnio 1 dalies reikalavimus. Šiame orderyje nurodyta, kad persekiojamo asmens atžvilgiu tos paties numerio byloje yra to paties teismo 2019 m. gegužės 16 d. patvirtintas 2019 m. gegužės 14 d. *Staatsanwaltschaft Wien* nutarimas skirti suėmimą, kuriame persekiojamas asmuo kaltinamas šiomis Vienoje padarytomis nusikalstamomis veikomis:
- 3 a) 2018 m. rugpjūčio 9 d. jis, kaip teigiama, kartu su dar vienu bendravykdytoju įsilaužė į įmonės *SQ Equipment Leasing Polska* autobusą ir iš jo pagrobė fotoaparata su dėklu, dvi kuprines, vieną piniginę ir 1000 [CNY] grynujų pinigų. Jis taip pat kaltinamas pasisavinęs vienam iš nukentėjusiųjų priklausantią kredito kortelę.

- 4 b) 2018 m. rugpjūčio 10 d. jis, kaip teigiama, kartu su dar vienu bendravykdytoju įsilaužė į įmonės *W.E. Blaschitz* automobilį, norėdamas iš jo pagrobtį vertingų daiktų, tačiau buvo priverstas bėgti nieko nepagrobęs, nes juos pastebėjo trečiasis asmuo, kuriam jis, grasindamas peiliu, liepė jų nesivyti.
- 5 c) 2018 m. rugpjūčio 17 d. jis, kaip teigiama, kartu su dar vienu bendravykdytoju pagrobė rankinę, kurioje buvo piniginė, mobilusis telefonas ir akiniai (iš viso 950 EUR vertės) bei 50 EUR grynųjų pinigų; rankinę jis pasisavino pasinaudodamas tuo, kad bendravykdytojas nukreipė nukentėjusiosios sutuoktinio dėmesį. **(orig. p. 4)**
- 6 d) 2018 m. rugpjūčio 18 d. jis, kaip teigiama, kartu su dar vienu bendravykdytoju, išdauždamas kitam asmeniui priklausančio lengvojo automobilio šoninio lango stiklą, įsilaužė į šį automobilį, siekdamas pagrobtį vertingų daiktų, bet nieko nerado.
- 7 2. Išduoti persekiojamą asmenį yra leistina ir iš principo.
- 8 Nusikalstamos veikos, kuriomis jis kaltinamas, yra baudžiamieji veiksmai, už kuriuos gali būti taikoma ekstradicija (IRG 3 ir 81 straipsniai); be to, kaltinimų (profesionalia, iš dalies pasikėsinta įvykdyti) vagyste atžvilgiu nereikia tikrinti dvigubo baudžiamumo pagal IRG 81 straipsnio 4 punktą, nes pagal prašančiosios valstybės teisės aktus tai yra Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 2 straipsnio 2 dalyje numatytos nusikalstamos veikos, už kurias gresia laisvės atėmimo bausmė, kurio ilgiausias terminas – bent treji metai. Už kitus veiksmus baudžiama ir pagal prašančiosios valstybės (Austrijos *Strafgesetzbuch* (Baudžiamasis kodeksas) 105 straipsnio 1 dalis, 241e straipsnio 3 dalis), ir pagal Vokietijos teisės aktus (Vokietijos *Strafgesetzbuch* (Baudžiamasis kodeksas, toliau – *StGB*) 240 straipsnis, 274 straipsnio 1 dalies 1 punktas); pagal prašančiosios valstybės teisės aktus už juos gresia sankcija, kurio ilgiausias terminas – bent dvylika mėnesių.
- 9 Kliūčių išduoti persekiojamą asmenį nėra.
- 10 II. Prejudicinio klausimo pateikimo motyvai

Atsižvelgdama į 2019 m. gegužės 27 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą sujungtose bylose, iškeltose OG (C-508/18) ir PI (C-82/19 PPU), kolegija mano negalinti leisti išduoti persekiojamą asmenį *Staatsanwaltschaft Wien* Europos arešto orderio pagrindu. Tačiau ji abejoja, ar šis sprendimas turi būti taikomas ir Austrijos prokuratūrų atveju.

- 11 1. Austrijos *Staatsanwaltschaftsgesetz* (Prokuratūros įstatymas, toliau – *StAG*) 2 straipsnio 1 dalyje **(orig. p. 5)** nustatyta, kad Austrijos prokuratūros yra pavaldumo ryšių saistomos institucijos. *StAG* 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:
- 12 Prie kiekvieno baudžiamąsias bylas nagrinėjančio apygardos teismo yra prokuratūra, prie kiekvieno aukštesniojo apygardos teismo – aukštesnioji

prokuratūra, o prie *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas) – generalinė prokuratūra. Prokuratūros tiesiogiai pavaldžios aukštesniosioms prokuratūroms, pastarosios bei generalinė prokuratūra – federaliniam teisingumo ministru.

- 13 Todėl, taikant minėtame 2019 m. gegužės 27 d. Teisingumo Teismo sprendime nustatytus kriterijus, Austrijos prokuratūra negali būti išduodančioji institucija, kaip ji suprantama pagal Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 6 straipsnio 1 dalį.
- 14 2. Tačiau Europos arešto orderio išdavimo procedūra Austrijoje skiriasi nuo 2019 m. gegužės 27 d. Teisingumo Teismo sprendime nagrinėtų aplinkybių: pagal Austrijos teisės aktus sprendimus išduoti Europos arešto orderį prokuratūros priima ne vienos.
- 15 Austrijos *Gesetz über die Justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen mit den Mitgliedstaaten der Europäischen Union* (Įstatymas dėl bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose su Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, toliau – EU-JZG) 29 straipsnyje numatyta, kad Europos arešto orderį privalo patvirtinti teismas (taip įvyko ir šioje byloje). EU-JZG 29 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje nurodyta:
- 16 Prokuratūra skiria suėmimą išduodama teismo tvirtinamą Europos arešto orderį ir, jei reikia, inicijuoja perspėjimą apie ieškomą asmenį Šengeno informacinėje sistemoje pagal Konvencijos dėl Šengeno susitarimo 95 straipsnį per kompetentingas saugumo institucijas, jei yra pagrindas bent vienoje valstybėje narėje skelbti asmens paiešką suėmimo tikslais.
- 17 Europos arešto orderį teismas tvirtina Austrijos *Strafprozessordnung* (Baudžiamojo proceso kodeksas, toliau – *StPO*) 105 straipsnyje nustatyta tvarka: **(orig. p. 6)**
- 18 1. Teismas turi priimti sprendimą dėl prašymų skirti ir pratęsti kardomąjį kalinimą bei leisti taikyti tam tikras kitas prievartos priemones. Teismas turi nustatyti patvirtintos priemonės (101 straipsnio 3 dalis) įgyvendinimo terminą, kuriam pasibaigus neišnaudotam patvirtinimas nustoja galios. Jei nurodoma pateikti perspėjimą dėl suėmimo pagal 169 straipsnį, perspėjimo galiojimo laikotarpis į terminą neįskaičiuojamas, bet prokuratūra bent kartą per metus turi patikrinti, ar tebėra priežastys taikyti suėmimą.
2. Jei dėl teisinių ar faktinių priežasčių to reikia sprendimui dėl 1 dalyje nurodyto prašymo priimti, teismas gali nurodyti kriminalinei policijai atlikti tolesnius tyrimo veiksmus arba imtis jų *ex officio*. Jis taip pat gali iš prokuratūros ir kriminalinės policijos pareikalauti su faktinėmis aplinkybėmis susijusių paaiškinimų iš bylos medžiagos ir ataskaitos apie tai, kaip įgyvendinama patvirtinta priemonė ir kaip vykdomas tolesnis tyrimas. Skyręs kardomąjį kalinimą, teismas gali nurodyti, kad jam būtų persiunčiamos 52 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose numatytų dokumentų kopijos.

- 19 Atlikdamas šį patikrinimą, teismas turi atsižvelgti į atitikties įstatymams ir proporcingumo kriterijus pagal *StPO* 5 straipsnio 1 ir 2 dalis:
- 20 1. Naudodamiesi įgaliojimais ir rinkdami įrodymus, kriminalinė policija, prokuratūra ir teismas asmenų teises gali riboti tik tiek, kiek tai aiškiai numatyta įstatymuose ir reikalinga jų uždaviniams vykdyti. Bet koks dėl to atsiradęs neigiamas poveikis teisiniam gėriui turi būti proporcingas nusikalstamos veikos svoriui, įtarimo laipsniui ir siekiamam rezultatui.
2. Iš kelių tikslingų tyrimo veiksmų ir prievartos priemonių kriminalinė policija, prokuratūra ir teismas privalo imtis tos, kuri turi mažiausią neigiamą poveikį atitinkamo asmens teisėms. Bet kurioje proceso stadijoje įstatymuose suteiktais įgaliojimais privaloma naudotis taip, kad būtų išvengta nereikalingo visuomenės dėmesio, gerbiamas atitinkamo asmens orumas ir atsižvelgiama į jo teises bei gintinus interesus.
- 21 Teismo patvirtinimą galima apskųsti *StPO* 87 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.
- 22 3. Austrijos vyriausybė savo paaiškinimuose, pateiktuose po 2019 m. gegužės 27 d. Teisingumo Teismo sprendimo, mano, kad šis sprendimas (**orig. p. 7**) su Austrija nesusijęs, nes pirmiau aprašyta procedūra atitinka sprendimo 75 punktą. Kolegija šiai nuomonei nepritaria, teigdama, kad sprendimo 74 ir 75 punktuose nustatytos sąlygos turi būti įvykdytos ne alternatyviai, kaip mano Austrijos vyriausybė, o kumuliatyviai.
- 23 Tačiau kolegija laikosi pozicijos, kad Austrijoje taikoma procedūra, pagal kurią išduodančioji institucija, kaip ji suprantama pagal Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 6 straipsnio 1 dalį, t. y. prokuratūra, pagal nacionalinės teisės aktus iš tiesų neturi galių viena priimti sprendimą dėl Europos arešto orderio išdavimo; šias galias veikia turi šį orderį tvirtinantis teismas, kuris neabejotinai yra nepriklausoma teisminė institucija, visiškai atitinkanti 2019 m. gegužės 27 d. Teisingumo Teismo sprendime pabrėžtus atitinkamo asmens teisminės gynybos reikalavimus. Todėl ji teikia Teisingumo Teismui su tuo susijusį klausimą.
- 24 III. Prašymo taikyti prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą motyvai
- Prejudicinis klausimas susijęs su Teisingumo Teismo procedūros reglamento 107 straipsnio 1 dalyje nurodyta sritimi. Persekiojamam asmeniui šiuo metu taikomas kardomasis kalinimas Vokietijoje nagrinėjamoje byloje, kuri gali bet kada baigtis. Po to taikytinas sulaikymas ekstradicijos tikslu, kaip nustatyta IRG 16 straipsnio 2 dalies pirmame sakinyje, negali trukti ilgiau dviejų mėnesių. Jei bus vykdoma įprasta prejudicinio sprendimo procedūra, gali būti, kad persekiojamas asmuo turės būti paleistas į laisvę anksčiau, nei bus priimtas sprendimas, ir galimai vėl pasislėps.

<...>